

morsø

morsø

Morsø 2140

- ⓃO Monterings- og bruksanvisning
- ⓈE Monterings- och bruksanvisning

INNHold · INNEHÅLL

NO

- 1.0 Installasjon av Morsø-ovnen.5**
- 2.0 Fyringsteknikk/Bruk av ovnen... 10**
- 3.0 Regelmessig vedlikehold av ovnen. 14**

SE

- 1.0 Montering av Morsø braskaminen.. 21**
- 2.0 Eldningsteknikk/Användning av braskaminen ...26**
- 3.0 Regelbundet underhåll av braskaminen30**

By appointment to The Royal Danish Court

morsø

Monterings- og bruksanvisning 2140

EN 16 240 · NS 3058-3059

MORSØ JERNSTØBERI A/S · DK-7900 NYKØBING MORS
E-Mail: info@morsoe.com · Website: www.morsoe.com

Gratulerer med din nye Morsø-ovn!

Morsø, som er den største leverandøren på det danske markedet, har produsert vedovner av høyeste kvalitet siden 1853. Hvis du bare følger denne bruksanvisningen, er vi sikre på at du også vil få nytte og glede av din nye ovn i mange år.

Innhold

1.0	Installere Morsø-ovnen	Side nr.
1.1	Pakke ut ovnen	5
1.2	Installere ovnen	5
1.3	Feier	5
1.4	Plassering av ovnen / avstandskrav	5
1.5	Skorsteinen	6
1.6	Rørstilkobling	7
1.7	Tilkobling til skorstein i murverk	8
1.8	Tilkobling til stålskorstein	9
1.9	Trekkforhold	9
2.0	Fyringsteknikk/Bruke ovnen	10
2.1	Optennding og fyringsintervaller	11
3.0	Regelmessig vedlikehold av ovnen	14
3.1	Utvendig vedlikehold	14
3.2	Innvendig vedlikehold	14
3.3	Rense ovnen	15

Ekstra tilbehør

Til Morsø-ovnene tilbyr vi et omfattende skorsteins-, gulyplate- og tilbehørsutvalg som forenkler daglig bruk og vedlikehold av Morsø-ovnen.

Støpejern

Støpejern er et levende materiale. Derfor finnes det ikke to ovner som er helt like. Det skyldes både støpejernets toleranser og at ovnene er håndverksmessig utformet. Det kan også forekomme mindre ujevnheter i støpejernets overflate.

1.0 Installere Morsø-ovnen

1.1 Utpakking av ovnen

Etter utpakking skrus selve brennkammeret av fra trepallen. Legg enheten så forsiktig ned på baksiden. Bruk pappemballasjen som underlag for å unngå skade på ovnen og gulvet. Beina som følger med ovnen, pakkes ut og skrus fast på den støpte bunnen med de vedlagte boltene.

Det anbefales å være to personer da ovnen er tung å håndtere alene.

MORSØ 2140 veier 120 kg.

1.2 Montering av ovnen

Vær oppmerksom på gjeldende nasjonale og lokale krav for montering av vedovner. I tillegg må alle bestemmelser vedrørende tilkobling til skorstein samt montering av skorsteiner overholdes. Søk eventuelt råd hos feieren. Det er imidlertid du, din tekniske rådgiver eller håndverker som er ansvarlig for at alle gjeldende bestemmelser overholdes.

1.3 Feieren

Det kan være klokt å rådføre seg med det lokale feiervesenet før ovnen monteres. Uansett skal brann- og feiervesenet varsles når vedovnen er ferdig montert. En feier eller annen godkjent kontrollør skal kontrollere installasjonen, og det skal avtales feiefrekvens. Hvis skorsteinen ikke har vært i bruk på en stund, bør den kontrolleres med hensyn til tegn på sprekker, fuglereder og liknende før den tas i bruk.

1.4 Ovnens plassering/avstandskrav

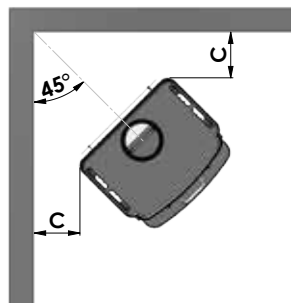
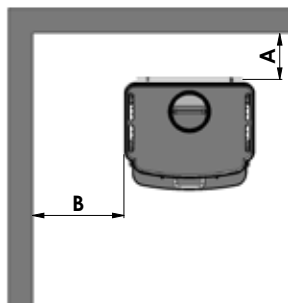
Det stilles kun krav til avstand når ovnen plasseres inntil brennbart materiale.

Ved installasjon av vedovner må kravene til avstand overholdes.

Det finnes avstandskrav til brennbart materiale for både selve vedovnen og piperøret. Ofte vil det være piperøret som har det lengste avstandskravet, og den totale installasjonen må overholde den lengste avstanden.

Ovnenes plassering/Avstandskrav

Min. afstand til brandbart materiale - Morsø 2140			
Opstilling	Bak ovnen (A)	Ved ovnens sider (B)	45° Hjørne (C)
Normal rettvinklet isolert røykrør	150 mm	400 mm	100 mm
Normal rettvinklet uisolert røykrør	200 mm	400 mm	-

Avstandskrav for piperør

Dersom det benyttes uisolerte piperør når ovnen monteres i nærheten av brennbart materiale, skal avstanden mellom det uisolerte piperøret og den brennbare vegg være 3 x piperørets diameter, men aldri mindre enn 375 mm.

For andre CE-godkjente piperør (isolerte) vil avstandskravet fremgå av røret.

Avstandskrav for komplett installasjon (ovn og piperør)

Den lengste avstanden, uavhengig av om det er fra piperøret eller fra ovnen, skal overholdes.

Av hensyn til varmesirkulasjonen, rengjøring og eventuell innvendig rensing av ovnen, anbefales det en avstand til brannmur på 10-15 cm. Ett lag tapet oppå muren blir som regel ansett som ikke-brennbart materiale.

På gulvet

Dersom ovnen plasseres på et brennbart gulv, skal alle gjeldende bestemmelser overholdes med hensyn til størrelsen på underlaget under ovnen. Ovnen skal stå på et ubrennbart ovnsunderlag som skal dekke minst 300 mm foran ovnen og 100 mm til sidene. Man må selvsagt også sikre seg at underlaget tåler vekten av ovnen og en eventuell stålskorstein.

Møbleringsavstand

Den anbefalte møbleringsavstanden er 1050 mm, men man må vurdere om møbler og annet vil bli tørt av å stå så nært inntil ovnen. Avstanden til brennbart materiale foran ovnen er 1050 mm. En vedovn blir varm under fyring. Det må derfor utvises stor forsiktighet, spesielt dersom barn skal ha kontakt med ovnen.

Håndtaket blir varmt under fyring. Det følger derfor en hanske med ovnen.

1.5 Skorsteinen

Hvis de gjeldende bestemmelsene tillater det, kan ovnen tilkobles en skorstein der det allerede er tilknyttet et annet lukket ildsted (f.eks. oljefyr eller en annen ovn). Vær oppmerksom på eventuelle krav om plassering av røykrør dersom to eller flere ildsteder tilsluttes samme skorstein.

Vedovnen må aldri tilkobles en skorstein der det også er tilkoblet gassfyring.

En moderne og effektiv vedovn stiller større krav til din skorstein. Derfor bør feieren vurdere skorsteinen.

Skorsteinens åpning må overholde de gjeldende nasjonale og lokale krav, men generelt kan man si at åpningen må være på minst 175 cm² (150 mm diameter) for vedovner. En for stor åpning fører til at det brukes for mye energi på å få varmet opp skorsteinen til et akseptabelt trekknivå. Dersom det er snakk om en oppmuret skorstein med større åpning, anbefales det å sette inn en isolasjonsforing med riktig diameter. Da oppnås bedre trekk og dermed bedre fyringsøkonomi.

Det stilles ingen krav til skorsteinshøyden, men den må være så høy at trekkforholdene er gode og røyken ikke sjenerer. Som hovedregel er trekkforholdene tilfredsstillende når skorsteinen er fire meter over ovnen og ført minst 80 cm over mønet. Dersom skorsteinen plasseres på siden av huset, bør toppen av skorsteinen aldri være lavere enn husets møne eller takets høyeste punkt. Merk at det gjerne finnes nasjonale og lokale krav med hensyn til plassering av skorsteiner i forbindelse med stråtak. Se avsnittet om trekkforhold (1.9).

Skorsteiner og røykrør skal utstyres med feieluker. Størrelsen på feielukene skal minst tilsvare skorsteinåpningen.

Skorsteinen skal være tilgjengelig for utvendig kontroll, og det skal være tilgang til feieluker og til skorsteinen hvis den skal renses fra toppen (eks. stålskorsteiner).

Obs!

Muligheter for rensing. Snakk med feieren.

Hvis det er for lite trekk i skorsteinen, kan du med fordel montere røykrøret på toppen, siden det reduserer røykvandringen i selve brennkammeret.

Ikke ha flere bøyninger enn nødvendig og begrense lengden på røykrøret, slik at trekkforholdene ikke forringes.

Frisklufttilførsel

En vedovn krever luft til forbrenningen. Dette fører til at fyring i vedovn er med på å gi et sunt inneklima i et hus. Hvis huset er veldig tett, og spesielt hvis det er en dampheite eller et ventilasjonsanlegg i huset, kan det hende at du må installere en lufteventil i rommet der vedovnen er installert. Hvis du ikke gjør det, vil skorkestrekken bli for svak, noe som kan føre til at det ikke brenner skikkelig i ovnen, og det kan komme røyk ut av ovnen når ovnsdøren åpnes.

Hvis det er nødvendig å installere lufteventiler, skal de plasseres slik at de ikke kan blokkeres.

1.6 Rørtilkobling

Ovnen er som standard montert med en røykstuss (1) oppå og et støpt deksel montert i den støpte bakplaten bak konveksjonsbakplatene. Dersom ovnen ønskes montert med røykavgangen bak på ovnen, slås jernbrikkene på konveksjonsbakplatene ut med korte, kontante slag ved hjelp av en hammer utenfor de små "broene" som holder brikkene på plass. Røykstussen demonteres fra ovnen, og det støpte dekslet skrus av fra bakplaten og monteres igjen på topplaten. Røykstussen sentreres i hullet på ovnens bakside og skrus fast med de vedlagte skruene og platefestene.

Plassering av røykskjerm

Røykskjermen (2) er med til å sikre at ovnen har en høy virkningsgrad.

Ved levering er røykskjermen ikke monteret, men ligger løs i askeskuffen.

Renseklaffen (3) fjernes (fig. 3). Røykskjermen løftes forbi røykledeplaten og op mot de tre festepunktene. Den skyves herefter litt mot baksiden (fig. 1-2).

Renseklaffen settes igjen på plass i forlengelse av røykledeplaten (fig 3-4).

Dersom ovnen monteres med røykstussen (1) bak på ovnen, trengs ikke røykskjermen (2).

Kontroller at renseklaffen (3) i røykledeplaten, de ildfaste steinene og rysteristen er korrekt plassert.

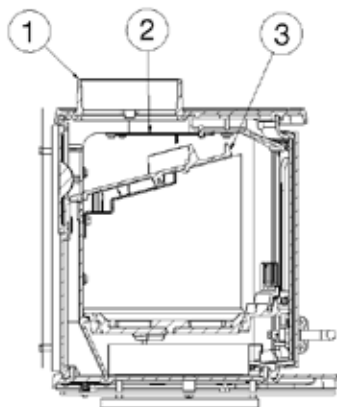

Fig. 1

Fig. 2

Fig. 3

Fig. 4

1.7 Tilkobling til murskorstein

I veggen skal det mures fast en røykrørsforing, og røykrøret føres inn i denne. Røret må ikke stikkes inn i selve skorsteinåpningen, men kun gå til den innvendige siden av skorsteinsåpningen. Koblinger ved ovn/rør og rør/murforing skal tettes med glassfibersnor. Normalt behøver man ikke tette til mellom eventuelle rørkoblinger.

En eventuell overgang fra loddrett til vannrett røykrør kan med fordel monteres med en myk bøyning for å unngå tap av skorsteinstrekk.

Dimensjoneringen av røykrøret må overholde gjeldende nasjonale og lokale krav. Morsø anbefaler imidlertid at røykrør utføres i 2 mm stålplate, da dette vil forlenge røykrørets levetid.

1.8 Tilkobling til stålskorstein

Dersom det er snakk om at skorsteinen skal føres direkte opp gjennom loftet, må gjeldende nasjonale og lokale krav med hensyn til skorsteinens avstand til brennbare materialer på loftet følges. Skorsteinen tettes ved røykstussen med glassfibersnor. Det er viktig at skorsteinen monteres med takbæring, slik at det ikke er ovnen som bærer skorsteinen. (Se skorsteinsprodusentens veiledning.) En stor vekt på ovnens topplate kan gjøre at det oppstår sprekker i denne. Morsøs garanti omfatter ikke topplaten dersom skorsteinen er montert uten takbæring.

Skulle det oppstå pipebrann i forbindelse med feil betjening av ovnen eller lang tids bruk av fuktig brensel, skal ventilene lukkes helt og brannvesenet kontaktes.

1.9 Trekkforhold

Hvis det kommer røyk ut av ovnen når ovnsdørene åpnes, skyldes det dårlig trekk i skorsteinen. For denne ovnstypen kreves det en trekk på minst 12 pa for at forbrenningen skal være tilfredsstillende og røykplager forhindres. Det vil imidlertid være risiko for røykutslipp hvis ovnsdørene åpnes under svært kraftig fyring.

Røykgasstemperaturen ved nominell ytelse er 283°C

Er du i tvil, kan du eventuelt la feieren måle trekken i skorsteinen.

Trekkforhold

Trekken i skorsteinen oppstår på grunn av forskjellen mellom den høye temperaturen i skorsteinen og den kaldere utetemperaturen. I tillegg er du avhengig av skorsteinslengden og -isoleringen samt vind- og værforholdene for å oppnå det riktige undertrykket som gjør at trekken oppstår.

Trekken reduseres av følgende forhold:

- Temperaturforskjellen er for liten, for eksempel hvis skorsteinen ikke er isolert godt nok.
Hvis skorsteinen er kald, kan det hjelpe å tenne på en sammenkrøllet avis i skorsteinens renseluke.
- Utetemperaturen er for høy. For eksempel om sommeren.
- Det er vindstille.
- Skorsteinen er ikke høy nok, slik at den er i le av tak og høye trær. I slike tilfeller er det også størst risiko for nedslag av røyk.
- Det kommer falsk luft inn i skorsteinen, for eksempel gjennom manglende fuger eller sprekker ved renselukan eller røykrøret.
- Ildsteder som ikke er i bruk og ikke er tettet, er koblet til skorsteinen.
- Røykrør og skorstein er tilstoppet av sot pga. manglende rensing.
- Huset er for tett (se avsnittet Frisklufttilførsel).

God trekk får du av følgende forhold:

- Det er stor forskjell mellom temperaturen i skorsteinen og utetemperaturen. Altså ved fyring når behovet er størst.
- Det er klarvær og gode vindforhold.
- Skorsteinen har den riktige høyden. Min. 4 meter over ovnen og fri av mønet.

2.0 Fyringsteknikk / Bruke ovnen

Ved fyring med ved skal rysteristen være lukket.

Forvarmet sekundær luft tilføres forbrenningen over glasset og reguleres ved hjelp av håndtaket under askeskuffen.

Ovnens nominelle varmeeffekt er 5,5 kW.

Din nye Morsø-ovn er EN-godkjent og anbefalt til fyring med ved og egnet for intermitterende bruk.

VIKTIG!

Tre er et materiale som inneholder mye gass (ca. 75 %). Disse gassene frigjøres når veden varmes opp og tennes på. Derfor er det viktig at disse gassene antennes raskt når ovnen fylles på. Hvis veden blir liggende å ulme, spesielt etter at det er lagt inn nye kubber, oppstår det en kraftig røykutvikling som i verste fall kan forårsake en eksplosjonsaktig antenning av gassene og skade ovnen.

For at gassene som frigis fra veden, skal antennes og du skal få det til å brenne godt over tid, er det viktig at det alltid tilføres nok oksygen (luft).

Innstilling av lufttilførsel, opptenningsmetode og fyringsintervaller er avhengig av blant annet skorkestrekk, vind- og værforhold, varmebehov og brensel. Derfor kan det ta litt tid før du finner ut hvordan ovnen fungerer under gitte forhold.

Selv om du kan fyre med nesten alle typer tre i Morsø-ovnen, bør du ikke fyre med vått eller ulagret trevirke. Ved bør lagres under tak i minst ett år og helst i to år med god lufting. Ved bør kløyves så raskt som mulig etter felling for at den skal tørke raskt. Veden kan brukes når fuktigheten er under 20 %. Under den offisielle testen testes alle vedovner med ved som har et fuktighetsinnhold på $(16 \pm 4)\%$.

Ikke bruk drivtømmer, da det som regel er svært saltholdig og dermed kan ødelegge både ovnen og skorsteinen. Impregnert og malt trevirke samt sponplater avgir giftig røyk og giftige gasser og må derfor heller ikke brukes som brensel.

Vær oppmerksom på at det ikke kan brukes flytende brensel i ovnen.

Kubber med en diameter på over 10 cm bør alltid kløyves. Kubbene kan ikke være lengre enn at de ligger plant over glødelaget med luft på begge ender. Maksimal lengde på brensel i ovnen er 30 cm. Maksimal mengde brensel er ca. 2 kg/time (maks. 2 vedkubber per etterfylling).

Sørg for at de første fyringene er moderate, slik at den varmebestandige malingen kan herdes før du fyrer kraftigere. Malingen kan i herdingsfasen avgir røyk og lukt under den første fyringen, noe som er normalt. Sørg derfor for å luften ut i denne fasen.

Under oppvarming og nedkjøling kan du høre "knirkelyder" fra ovnen. Dette skyldes den store temperaturforskjellen materialet blir utsatt for.

2.1 Opptennings- og fyringsfrekvenser

Under opptenning trengs det mye luft. Hvis ovnen er helt kald, kan du med fordel la dørene stå på gløtt de første minuttene og åpne den sekundære lufttilførselen maksimalt (grepet under askehyllen).

For å få et isolerende askelag i bunnen av ovnen bør du første gang du tenner opp, bruke ca. 1 kg tørr pinneved. Ha deretter alltid ca. 1 cm aske i bunnen av brennkammeret.

1. Glødelaget dannes hurtig ved opptenning med 2-4 opp-
tenningsbriketter eller 7-10 sammenkrøllede avissider under
ca. 1 kg tørr pinneved.

2. Sekundærluften åpnes helt opp og reguleres med spa-
ken under askeskuffen. Håndtaket flyttes helt til venstre.

3. Etter antenning av papiret/sprittablettene settes ovns-
dørene på gløtt, slik at det er god trekk ved en åpning på ca.
5-10 mm.

4. Når man kan se (etter 5-10 min.) at skorsteinen er så varm
at det er trekk gjennom den, lukkes ovnsdørene helt. Hvis alle
forutsetninger er oppfylt, vil det etter ytterligere 15-20 minutt-
ter være dannet et pent lag med glør i brennkammeret.

5. Gjenoppfyring bør skje mens det ennå er glør igjen. Fordel glørne i bunnen, men flest foran i ovnen.

6. Det legges i 2-3 vedkubber à ca. 0,5 kg og ca. 25 cm over glørne i ett lag med en avstand på ca. 1 cm mellom kubbene.

7. Når den sekundære lufttilførselen (spak under askehyllen) er maks. åpen og ovnsdørene lukkes, vil den tørre veden være antent i løpet av et par minutter.

Viktig!

Det er viktig at den friske vedmengden hurtig begynner å brenne. En hurtig antennelse av brenslet oppnås ved å åpne forbrenningsluften maksimalt eller ved å la døren stå på gløtt for å tilføre så mye luft som kreves for å antenne veden.

Hvis brenslet i stedet bare ulmer, blir det en kraftig røykutvikling som i verste fall kan forårsake en eksplosjonsartet antennelse av røykgassene med risiko for både materielle skader og personskader.

8. Deretter justeres den sekundære luftmengden ned til ønsket posisjon, og den optimale forbrenningen vil fortsette til glør dannes igjen.

Man må sikre at det alltid er luft (oksygen) nok til å opprettholde klare og varige flammer under og etter nedjustering av forbrenningsluften.

Under den nominelle testen lå påfyllingsintervallet på 60-70 minutter.

9. En ny ladning ved kan fyres opp på samme måte som angitt i pkt. 5 og 6.

Normalt skal ovnsdøren åpnes forsiktig de første 2-3 centimeterne, og man skal vente til trykket er utlignet før døren åpnes helt. På denne måten unngår du eventuell sjenerende røyk, spesielt i forbindelse med dårlige trekkforhold.

Ovnsdøren bør ikke åpnes under voldsom fyring.

Når veden er brent ut, er den omdannet til glødende trekull. Hvis det da er dannet et godt glødelag over et tilstrekkelig lag med aske, kan ovnen holde seg varm svært lenge, ikke minst i kraft av støpejernets gode egenskaper.

Nattfyring frarådes på det sterkeste. Det forurenses miljøet og gir dårlig utnyttelse av brensel siden gassene fra veden ikke antennes ved så lav temperatur. I stedet dannes det sot (gasser som ikke er forbrent) i skorsteinen og i ovnen. Ekstreme forhold, som dårlig skorkestrekk, store mengder ved eller våt ved, kan i verste fall forårsake en eksplosjonsaktig antenning.

Ved fyring om sommeren, når behovet for varme er minimalt, blir forbrenningen dårlig. Ovnen avgir for mye varme, og man reduserer forbrenningen. Husk imidlertid alltid å sørge for at det er flammer så lenge veden ikke er omdannet til trekull. Hvis du ønsker svakere fyring, legger du i en mindre mengde ved.

Hvis du fyrer med vått brensel, vil en stor del av brenslets varmeenergi gå med til å fortrenge vannet fra brensel uten å avgi varme til ovnen. Denne ufullstendige forbrenningen fører til sotavleiring i ovn, rør og skorstein.

Sammenligning av vedfyring og oljefyring:

Tresort (vanninnhold på 20%)	Antall rommeter per 1000 l olje
Eik	7,0
Bøk	7,0
Ask	7,2
Or	7,5
Bjørk	8,0
Alm	8,9
Rødgran	10,4
Edelgran	10,9

3.0 Regelmessig vedlikehold av ovnen

3.1 Utvendig vedlikehold

Ovnen er malt med en varmebestandig senoterm-maling. Den holder seg best hvis den kun støvsuges med et mykt munnstykke eller tørkes med en tørr, støvfri klut.

Den malte overflaten kan med tiden, etter for eksempel for sterk fyring, få et grålig skjær; men ovnen kan lett friskes opp med en Morsø spraymaling som kjøpes hos din lokale forhandler.

Morsø ovnene er overfaltebehandlet med Morsø originale sorte farge (tidligere kalt Morsø koks) eller Morsø grå. Malingen kan kjøpes som sprayboks og som vanlig ovnslakk på boks.

3.2 Innvendig vedlikehold

Glasset

Ved korrekt fyring med ved kommer det lite eller ingenting sot på det keramiske glasset. Der-
som det under opptenning har dannet seg sot på glasset, vil sotet brenne bort når det fyres
normalt i ovnen. Dersom glasset blir svært tilsotet etter feil bruk, kan sotet enkelt fjernes med
f.eks. Morsøs Glassrens. Glasset skal være kaldt når denne rengjøringen finner sted. Unngå å
fylle ovnen med så lange vedkubber at de presser på glasset når ovnsdørene lukkes.

Årsaker til sotet glass:

- Brenslet er for vått.
- Kubbene er for store/det brukes ukløyvd ved.
- Forbrenningstemperaturen er for lav.
- Det kommer for mye luft gjennom risten i bunnen.

Utskiftning av glass

Keramisk glass kan ikke gjenvinnes ettersom det har en høyere smeltetemperatur. Dersom
keramisk glass blandes med vanlig glass, ødelegges råvaren og gjenvinningsprosessen kan
stoppe opp. Sørg for at det ildfaste glasset ikke havner sammen med vanlig gjenvinningsav-
fall. Dette vil skåne miljøet i betydelig grad.

OBS: Skal avhendes som keramisk glass på gjenvinningsstasjon.

Innvendige støpejernsdeler/og andre slitasjedeler

Rysteristen, røykledeplaten, renseklaffen og andre deler som er i direkte berøring med ild
og glødende brensel, er slitasjedeler. De vil derfor være særlig utsatt for gjennombrenning.
Ved korrekt bruk vil disse delene holde i mange år; men ved for kraftig fyring kan en gjen-
nombrenning selvfølgelig fremskyndes. De nevnte delene kan imidlertid enkelt skiftes ut.
Hvis røykledeplaten skades og ikke skiftes i tide, vil toppplaten bli utsatt for en så høy tem-
peratur at den kan ta skade.

**Merk at en uautorisert endring av enheten ikke må utføres, og at deler som skiftes ut,
må skiftes ut med originale Morsø-deler.**

Årsaker til at innvendige deler slites for raskt, kan være følgende:

- Det fyres for kraftig.
- Det kommer for mye luft gjennom risten i bunnen.
- Det brukes for mye tørr ved (møbelavfallsved).
- Det er for mye sot på røykhvelvene (se avsnittet Rense).
- Det er for mye aske i skuffen (se avsnittet Aske).

Pakninger

Med tiden vil pakningene i ovnsdørene bli slitte og skal skiftes ut etter behov slik at man unngår ukontrollert forbrenning. Bruk det originale Morsø pakningssettet, som leveres med en detaljert veiledning.

NB: Normale slitasedeler dekkes ikke av Morsøs utvidede garantiordning.

Vedlikeholdsutvalget (reservedeler, glassrens, maling, pakningssett m.m.) finnes hos din Morsø-forhandler.

3.3 Rensing av ovnen

Særlig over røykledeplaten vil det som følge av trekk i skorsteinen og feiing danne seg et aske- og sotlag. Asken vil ha en isolerende virkning, noe som kan fremskynde gjennombrenning av røykledeplaten, da den ikke blir kvitt varmen. Ved normal rensing kan den støpte renseklaften tas ut av ovnen. Feieren skal, utover feiing av skorsteiner og rensing av røykrør, også sørge for tømning av sot i ovnen. I forbindelse med rensing se fig. 1-4 side 7.

Antallet årlige feiinger/rensing av ovnen vurderes av feieren i samråd med deg.

Aske

Som tidligere beskrevet, bør det være et isolerende askelag på ca. 1 cm i bunnen av brennkammeret for å oppnå en høy forbrenningstemperatur. Når askelaget er for tykt, ristes asken ned i askeskuffen. Tøm skuffen før den er helt full slik at ikke asken isolerer rundt risten. Da vil den i så fall fremskynde gjennombrenning.

Asken må i mange tilfeller kastes med husholdningsavfallet. Ettersom det kan ligge glør gjemt i askeskuffen i flere døgn, er det nødvendig å oppbevare asken i en beholder av ikke-brennbart materiale før asken tas over i søppelsekken.

Aske fra en vedovn kan ikke brukes i hagen som gjødsel.

Vi anbefaler på det sterkeste å smøre hengsler og lukkemekanismer en gang i året eller etter behov, ikke bare for å sikre god funksjon og lang levetid, men også for å redusere slitasjen.

Vi anbefaler å bruke kobberfett eller et annet fett med tilsvarende varmebestandighet.

Vedlikeholdsdeler til 2140

Beskrivelse	Produktnr.
Rysterist	44182800
Ristramme	44182700
Renseklaff	34186100
Røykledeplate	54186061
Forrist	44180721
Glass	790721
Glassett	62904200
Sidestein	79092100

Garanti

Produkt Registrering

MORSØ 10 ÅRS GARANTISERTIFIKAT

Bak hver Morsø ovn finnes mer enn 160 års dedikert ovnsdesign og produksjonserfaring. Kvalitetskontroll har alltid vært i sentrum for produksjonsprosessen, og detaljerte mål er brukt ved alle viktige stadier av byggingen. Tilsvarende, gitt at ovnen har blitt levert av en autorisert Morsø-forhandler, vil Morsø tilby en 10-års produsentgaranti mot produktdefekter på hvilke som helst av de utvendige hoveddelene på ovnene.

**Les mer om "Morsø 10-årsgaranti/produktregistreringskort"
og registrer den nye Morsø-ovnen din online:
<http://denmark.morsoe.com/garantiregistrering>**

By appointment to The Royal Danish Court

morsø

Monterings- och bruksanvisning 2140

EN 16 510

MORSØ JERNSTØBERI A/S · DK-7900 NYKØBING MORS
E-Mail: info@morsoe.com · Website: www.morsoe.com

Gratulerar - du är nu ägare av en ny Morsø-kamin!

Morsø, som är den största leverantören på den danska marknaden, har sedan 1853 framställt braskaminer av allra högsta kvalitet. Om du bara följer nedanstående instruktioner är vi säkra på att även du kommer att ha nytta och glädje av din nya kamin i många år framöver.

Innehåll

1.0	Montering av Morsø-kaminen	Sidan
1.1	Uppackning av kaminen	21
1.2	Uppställning av kaminen	21
1.3	Sotare	21
1.4	Kaminens placering/avståndskrav	21
1.5	Skorstenen	22
1.6	Röranslutning	23
1.7	Anslutning till murad skorsten	24
1.8	Anslutning till stålskorsten	25
1.9	Dragförhållanden	25
2.0	Eldningsteknik/så använder du kaminen	26
2.1	Tändning och eldningsintervall	26
3.0	Regelbundet underhåll av kaminen	30
3.1	Utvändigt underhåll	30
3.2	Invändigt underhåll	30
3.3	Rensning av kaminen	30

Extratillbehör

Till Morsø-kaminer finns det ett omfattande program med skorstenar, golvunderlägg och tillbehör som kan göra det lättare för dig att använda och underhålla din Morsø-kamin.

Gjutjärn

Gjutjärn är ett levande material. Det finns därför inte två kaminer som är exakt likadana. Detta beror dels på gjutjärnets toleranser, och dels på att kaminerna tillverkas hantverksmässigt. Gjutjärnets yta kan även innehålla mindre ojämnheter.

1.0 Montering av Morsø-kaminen

1.1 Uppackning av kaminen

2140: När du har packat upp kaminen ska du skruva av brännkammaren från träpallen och försiktigt lägga ner den på baksidan. För att undvika att kaminen och golvet skadas kan du använda pappemballaget som underlag. Packa upp benen som medföljer kaminen och skruva fast dem på det gjutna fundamentet med de medföljande bultarna.

Vi rekommenderar att ni är två personer när detta arbete utförs, eftersom kaminen är tung att hantera ensam.

MORSØ 2140 väger 120 kg.

1.2 Uppställning av kaminen

Följ gällande nationella och lokala lagar och bestämmelser beträffande uppställning av braskaminer. Samtidigt ska du följa lokala bestämmelser vad angår anslutning till skorsten samt uppställning av skorstenar. Fråga eventuellt din sotare om råd. Det är dock alltid du själv, din tekniska rådgivare eller hantverkare som ansvarar för att gällande nationella och lokala bestämmelser efterlevs.

1.3 Sotare

Som vi nämnt ovan kan det vara klokt att rådgöra med sotaren i ditt område innan du ställer upp kaminen. Under alla omständigheter ska du informera sotaren när braskaminen är uppställd. Sotaren gör en kontroll av installationen och sedan träffar man avtal om sotningsintervall. Om skorstenen inte har använts på ett tag bör du låta undersöka om det finns sprickor, fågelbon m.m. i den innan den tas i bruk igen.

1.4 Kaminens placering/avståndskrav

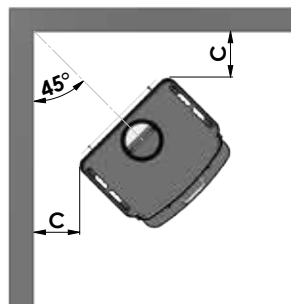
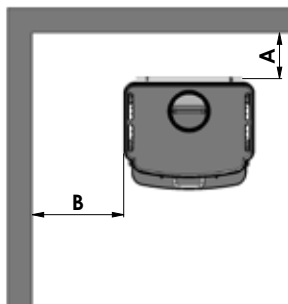
Avståndskraven gäller bara när kaminen placeras mot brännbart material.

Vid installation av en vedeldad kamin måste du ta hänsyn till avståndskraven.

Avståndskraven för placering nära brännbart material gäller både för kaminen och rökröret. Ofta är det rökröret som har krav på störst avstånd och för den totala installationen måste du ta hänsyn till det avståndskravet.

Kaminens placering/avståndskrav

Minimialavstånd till brännbart material - Morsø 2140			
Uppställning	Bakom kaminen (A)	Vid kaminens sidor (B)	45° hörn (C)
Normal vinkelrätt isolerat rökrör	150 mm	400 mm	100 mm
Normal vinkelrätt oisolerat rökrör	200 mm	400 mm	-

Avståndskrav för rökrör

Om du använder ett oisolerat rökrör och monterar kaminen nära brännbart material måste avståndet mellan det oisolerade rökröret och den brandfarliga väggen vara 3 x rökrörets diameter och minst 375 mm.

För andra CE-godkända rökrör (isolerade) framgår avståndskravet av röret.

Avståndskrav för den fullständiga installationen (kamin och rökrör)

Det längsta avståndskravet, oavsett om det gäller rökröret eller kaminen, måste beaktas.

Av hänsyn till värmecirkulation, rengöring och eventuell invändig rensning av kaminen rekommenderar vi ett avstånd till murverk på 10-15 cm. Ett lager tapet ovanpå murverket anses normalt inte vara brandfarligt material.

På golvet

Om kaminen placeras på ett golv i brännbart material ska gällande nationella och lokala bestämmelser följas för hur stort ett ej brännbart underlag som ska läggas på golvet under kaminen ska vara.

Du ska naturligtvis se till att underlaget klarar att bära upp kaminens och eventuellt stål-skorstens vikt.

Avstånd till möbler

Det rekommenderade avståndet till möbler är 1050 mm, men du bör försöka bedöma om möbler och annat kan torka ut om de står nära kaminen.

Avstånd till brännbart material framför kaminen är 1050 mm.

En kamin blir varm under eldning. Var därför försiktig när du använder kaminen, särskilt om barn kan komma i kontakt med den.

1.5 Skorstenen

Om lokala bestämmelser så tillåter kan kaminen anslutas till en skorsten dit en annan sluten eldstad redan har anslutits (t.ex. en oljepanna eller en annan braskamin). Lägg märke till eventuella krav på placering av rökrör om du ska ansluta två eller flera eldstäder till samma skorsten.

Braskaminen får aldrig anslutas till en skorsten som redan har anslutits till en gaspanna.

En modern effektiv kamin ställer större krav på skorstenen. Låt därför sotaren kontrollera skorstenen.

Skorstenens innerdiameter ska följa gällande nationella och lokala bestämmelser. I allmänhet bör dock rörets snittyta vara minst 175 cm² (150 mm diameter) för braskaminer.

En för stor rördimension betyder att det går åt för mycket energi för att få acceptabelt drag i skorstenen. Om du har en murad skorsten med större dimension rekommenderar vi att du sätter i ett isolerande rör med rätt diameter. Då får du ökat drag och dessutom bättre eldningsekonomi.

Det finns inga särskilda krav på att skorstenen ska ha en viss höjd, men den måste vara så hög att man får tillräckligt bra drag och röken inte blir ett problem. Som tumregel kan man säga att draget är lagom när skorstenen är 4 meter över kaminen och minst 80 cm över takåsen. Om skorstenen placeras vid husets sidor bör skorstenens högsta punkt aldrig vara lägre än husets takås eller takets högsta punkt. Observera att det ofta finns nationella och lokala bestämmelser för hur skorstenar ska placeras om ditt hus har halmtak eller dylikt. Se avsnitt 1.9 om dragförhållanden.

Skorstenen och rökröret ska förses med rensluckor. Rensluckornas storlek ska minst motsvara skorstenens diameter.

Skorstenen ska vara tillgänglig för utvändigt kontroll och det ska finnas möjlighet att komma åt rensluckor och skorsten om den behöver rensas uppifrån (t.ex. om du har en stålskorsten).

Obs!

Det ska finnas möjlighet att rensa skorstenen. Tala med sotaren.

Om draget i skorstenen är för lågt kan man med fördel montera rökröret uppåt, eftersom man då minskar rökvandringen i själva brännkammaren.

Använd inte fler böjningar än nödvändigt och begränsa rörets längd, eftersom draget annars försämras.

Friskluftsintag

En braskamin kräver luft till förbränningen ca. 10-12 m³/t. Det gör att eldning i kaminen kan bidra till att man får ett hälsosamt inomhusklimat. Om huset är mycket tätt isolerat, och särskilt om det finns köksfläkt eller ventilationsanläggning i huset, kan det bli nödvändigt att montera ett luftgaller i det rum där kaminen står. Annars kan skorstensdraget bli för svagt, vilket kan medföra att kaminen inte förbränner bränslet ordentligt, och det kan komma ut rök ur kaminen när man öppnar luckan.

Om det är nödvändigt att montera luftgaller ska du placera dem så att de inte kan blockeras.

1.6 Röranslutning

Kaminen är som standard monterad med rökavgång (1) uppåt och ett gjutet lock är monterat i den gjutna bakre plåten bakom konvektionsplåtarna. Om du vill att kaminen ska monteras med rökavgång bakåt ska plåtjärnsbrickorna på konvektionsplåtarna slås ut med små hårda slag med en hammare vid de små "byggorna" som håller brickorna på plats. Demontera rökstutsen från kaminen och skruva av det gjutna locket från den bakre plåten och montera det på toppplåten igen. Centra rökstutsen i hålet på kaminens baksida och skruva fast den med bifogande skruvar och lås.

Montering av en rökskärm

Röskärmen (2) hjälper till att ge kaminen hög verkningsgrad.

Vid leverans är röskärmen inte monterad utan ligger lös i asklådan. Ta bort rensklaffen (3) (se fig. 3). Lyft röskärmen förbi rökledplåten och fäst den på de tre fixeringspunkterna. Skjut den sedan bakåt (se fig. 1-2).

Sätt tillbaka rensklaffen (3) igen så att den fungerar som en förlängning av rökledplåten (se fig. 3-4).

Om kaminen ska monteras med rökstutsen (1) bakåt behöver röskärmen (2) inte vara monterad.

Kontrollera att rensluckan (3) i rökledplåten, de eldfasta stenarna och skakrostret är korrekt placerade.

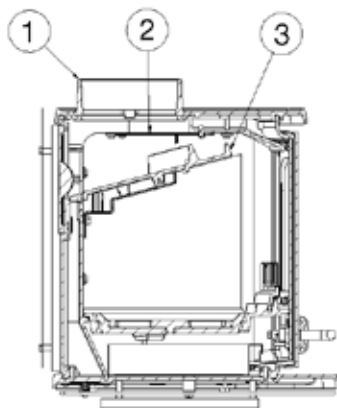

Fig. 1

Fig. 2

Fig. 3

Fig. 4

1.7 Anslutning till murad skorsten

Mura fast en rökrörsbussning i väggen och för in rökröret i den. Röret får inte stickas in i själva skorstensöppningen, utan ska bara gå till skorstensrörets invändiga sida. Täta kopplingarna mellan kamin/rör och rör/murkoppling med glasfibersnöre. Normalt sett ska man inte behöva täta mellan eventuella rörkopplingar.

Eventuella övergångar från lodrätt till vågrätt rökrör kan med fördel monteras med en mjuk böjning så att skorstensdraget inte minskar.

Dimensioneringen av rökröret ska följa gällande nationella och lokala bestämmelser. Morsø rekommenderar dock att rökrör tillverkas i 2 mm stålplåt eftersom detta förlänger rökrörets livslängd.

1.8 Anslutning till stålskorsten

Vid montering då skorstenen ska gå rakt upp genom vinden måste du följa gällande nationella och lokala bestämmelser avseende skorstenens avstånd till brännbara ytor. Täta skorstenen vid rökstutsen med glasfibersnöre. Det är viktigt att skorstenen monteras så att den bärs upp av taket - det får inte vara så att det är kaminen som bär upp skorstenen (se anvisningar från skorstenstillverkaren). En hög vikt på kaminens ovansida kan leda till att det bildas sprickor i den. Morsøs garanti omfattar inte kaminens ovansida om skorstenen har monterats så att den inte bärs upp av taket.

Om skorstensbrand uppstår pga. att kaminen används på fel sätt eller på grund av att fuktigt bränsle används under en längre tid ska du stänga ventilerna helt och larma brandkåren.

1.9 Dragförhållanden

Om det kommer ut rök ur kaminen när luckan öppnas beror det på dåligt drag i skorstenen. För den här typen av kamin krävs det ett skorstensdrag på minst 12 Pa för att förbränningen ska bli tillräckligt kraftig och för att förhindra rökutsläpp. Det finns dock risk för rökutsläpp om luckan i kaminen öppnas när du eldar kraftigt.

Rökgastemperaturen vid nominell verkningsgrad är 283°C

Om du är osäker kan du eventuellt be sotaren mäta draget i skorstenen.

Dragförhållanden

Draget i skorstenen uppstår när det blir en skillnad mellan den höga temperaturen i skorstenen och den kallare utomhustemperaturen. Skorstenens längd och isolering samt vind- och väderleksförhållanden påverkar också om man kan få rätt undertryck så att det uppstår drag.

Nedsatt drag uppstår om

- Temperaturskillnaden är för liten, till exempel om skorstenen är dåligt isolerad. Om skorstenen är kall kan det vara en hjälp att tända en hoprullad tidning i skorstenens renslucka innan du tänder brasan.
- Utomhustemperaturen är för hög, exempelvis på sommaren.
- Det är vindstilla.
- Skorstenen inte har rätt höjd, så att den ligger i lä av taket och höga träd. I sådana fall finns det stor risk för röknedslag.
- Det kommer in falsk luft i skorstenen. Det kan bero på otäta fogar eller otät-heter vid rensluckan eller rökröret.
- Otäta eldstäder som inte används har anslutits till skorstenen.
- Rökröret och skorstenen är igensatta av sot pga. bristfällig rensning.
- Huset är för tätt (se avsnittet: Friskluftsintag).

Bra drag uppstår om

- Temperaturskillnaden inuti och utanför skorstenen är stor, alltså vid eldning när behovet är som störst.
- Det är klart väder och god vind.
- Skorstenen har rätt höjd. Minst 4 meter ovanför kaminen och fritt från takåsen.

2.0 Eldningsteknik/så använder du kaminen

När du eldar med trä ska skakrostret vara stängda.

Förvärmad sekundärluft tillförs förbränningen över glaset. Luftintaget styrs med hjälp av handtaget under askhyllan.

Kaminens nominella värmeeffekt är 5,5 kW.

Din nya Morsø-kamin är EN-testad och rekommenderas för eldning med trä. Den lämpar sig för periodisk användning.

VIKTIGT!

För att uppnå en god förbränning är det viktigt tillföra rätt mängd luft. För låg lufttillförsel kan leda till dålig förbränning, hög emission och låg verkningsgrad.

Ved innehåller mycket höga halter av gas (ca 75 %). Dessa gaser frigörs när veden värms upp och antänds. Det är därför viktigt att gaserna antänds snabbt när man har fyllt på ved. Om veden bara ligger och pyr, särskilt efter en ny påfyllning, uppstår det kraftig rökutveckling som i värsta fall kan orsaka explosionsliknande antändning av gaserna, vilket i sin tur kan skada kaminen.

För att kunna antända dessa gaser som frigjorts ur veden och få upp klara och kvarstående flammor under förbränningen, är det viktigt att man alltid tillför nödvändig mängd syre (luft). Inställning av tilluft, tändningsmetod och eldningsintervall beror på skorstensdraget, väder och vind, värmebehov, bränsle m.m. Det kan därför gå en tid innan du vet hur kaminen fungerar under de givna förhållandena.

Det går att elda med nästan alla typer av ved i Morsø-kaminen, men du bör inte elda med våt eller olagrad ved. Ved bör lagras under tak i minst 1 år och helst i 2 år med god ventilation. Vedträn ska klyvas så snabbt som möjligt efter fällningen om veden ska torka snabbt. Veden kan användas när fuktigheten är under 20 %. Under det officiella testet provas samtliga braskaminer med trä med ett fuktinnehåll på $(16 \pm 4)\%$.

Elda aldrig med drivved, eftersom den ofta är mycket salthaltig och därmed förstör både kaminen och skorstenen. Impregnerat och målat trä samt spånplattor avger giftig rök och ånga och får därför inte heller användas som bränsle. Observera att det inte är tillåtet att använda flytande bränsle i kaminen.

Vedträn som har en diameter på mer än 10 cm bör alltid klyvas. Vedträna får inte vara längre än att de kan ligga plant över eldningsytan och få luft från bägge håll. Högsta tillåtna vedlängd i kaminen är ca 30 cm. Högsta tillåtna vedmängd är ca 2 kg/timme (max. 2 vedträn per påfyllning).

De första eldningarna bör vara måttliga, så att den värmebeständiga lacken på kaminen kan härddas innan man börjar elda kraftigare. I härddningsfasen under den första eldningen kan lacken utveckla rök och lukt, vilket är helt normalt. Sörj därför för god ventilation under den här perioden.

Under uppvärmning och nedkylning kan kaminen avge vissa knarrande ljud, som beror på den stora temperaturförändring som materialet utsätts för.

2.1 Tändning och eldningsintervall

När man tänder en brasa behövs det stora luftmängder. Om du börjar elda när kaminen är kall kan det vara en fördel att låta luckorna stå på glänt under de första minuterna och öppna det sekundära luftintaget till max. - handtaget sitter under askhyllan.

För att bygga upp ett isolerande asklager i botten av kaminen bör du elda upp ca 1-2 kg torra pinnar första gången du eldar. Behåll därefter alltid ca 1 cm aska i botten av brännkammaren.

1. Ett glödlager bildas snabbt om man tänder med 2-4 tändtabletter eller 7-10 hopknölade tidningssidor under ca 1-2 kg torra pinnar.

2. Öppna sekundärluften helt. Den manövreras med hjälp av handtaget under askhyllan. Handtaget flyttas helt till vänster.

3. Tänd papperet/tändtabletterna och ställ därefter luckan på glänt (ca 5-10 cm), så att du får bra drag.

4. Efter 5-10 minuter ska man kunna se att skorstenen är så varm att det är drag genom den. Stäng då luckorna helt. Om allt detta gjorts på rätt sätt kommer det efter ytterligare ca 15-20 minuter att ha bildats ett fint lager med glöd i brännkammaren.

5. Normal eldning bör ske medan det ännu finns glöd kvar. Fördela glöden på botten, men låt det mesta ligga fram till i kaminen.

6. Lägg 2-3 vedträn à ca 0,7 kg och ca 30-35 cm långa ovan på glöden i ett lager med ett avstånd på ca 1 cm mellan vedträna.

7. När sekundärluften (handtaget under askhyllan) är öppen på max. och luckorna stängs antänds den friska veden på några minuter.

Viktigt!

Det är viktigt att den nya veden börjar brinna snabbt. För att säkerställa att veden tänds snabbt bör du öppna förbränningsluften till max. eller lämna luckan på glänt för att släppa in den mängd luft som behövs för att tända veden.

Om veden endast pyr kommer det att uppstå en kraftig rökutveckling som i värsta fall kan leda till en explosiv antändning av rökgaserna med risk för både materiella skador och personskador.

8. Justera därefter ner sekundärluften till önskat läge, så fortsätter den optimala förbränningen tills ett lager glöd har bildats.

Kontrollera alltid att det finns tillräckligt med luft (syre) för att hålla klara och kvarstående flammor under och efter nedjusteringen av förbränningsluften.

Under den nominella provningen låg påfyllningsintervallet på 60-70 minuter.

9. En ny omgång ved kan tändas på på samma sätt som under punkt 5 och 6.

Normalt ska kaminluckan alltid öppnas långsamt de första 2-3 centimetrarna. Därefter ska man vänta tills trycket har utjämnats innan luckan öppnas helt. På så sätt undviker man eventuella problem med rök, särskilt om det är dåligt drag.

Öppna aldrig luckorna under kraftigt eldning.

När veden har brunnit ut har den omvandlats till glödande träkol. Om det redan innan har bildats ett bra glödlager ovanpå ett tillräckligt lager aska kan kaminen hålla sig varm mycket länge, inte minst tack vare gjutjärnets goda egenskaper.

Eldning när kaminen fylls med ved och lufttillförseln samtidigt dras ner till ett minimum så att veden inte antänds är strängeligen förbjuden. Det är dåligt för miljön. Det är dåligt för miljön. Dessutom utnyttjas veden dåligt, eftersom träets gaser inte antänds ordentligt vid låga temperaturer. Istället bildas sot (oförbrända gaser) i skorstenen och i kaminen. Vid extrema förhållanden, t.ex. vid dåligt drag i skorstenen, för mycket ved eller våt ved, kan det i värsta fall uppstå en explosionsartad antändning.

Vid eldning på sommaren när värmebehovet är minimalt blir förbränningen dålig. Kaminen värmer för mycket och man drar ner förbränningen. Kom dock alltid ihåg att se till att det finns kvarstående flammor så länge träet inte har omvandlats till träkol. Om du vill minska eldens styrka ska du fylla på mindre mängd ved.

Om man eldar med våt ved går en stor del av vedens värmeenergi åt till att förtränga vattnet ur veden utan att någon värme avges till kaminen. Vid en sådan ofullständig förbränning bildas sot i kaminen, rören och skorstenen.

Jämförelse av eldning med ved respektive olja:

Träslag (vatteninnehåll 20%)	Antal kubikmeter per 1000 l olja
Ek	7,0
Bok	7,0
Ask	7,2
Lönn	7,5
Björk	8,0
Alm	8,9
Rödgran	10,4
Ädelgran	10,9

3.0 Regelbundet underhåll av kaminen

3.1 Utvändigt underhåll

Kaminens yta är lackerad med värmebeständig lack. Den håller sig snyggast om den bara dammsugs med ett mjukt munstycke eller torkas av med en torr luddfri trasa.

Den lackerade ytan kan med tiden få ett gråaktigt utseende om man eldar för kraftigt, men det kan lätt åtgärdas med sprayfärg från Morsø. En sådan kan du köpa hos närmaste återförsäljare.

Morsø kaminer är målade med Morsø original svart (tidigare kallad Morsø koks) eller Morsø grå. Färgen kan köpas som spray eller i burk.

3.2 Invändigt underhåll

Glas

Vid korrekt eldning med ved ska det inte bildas några (eller bara små) avlagringar på det keramiska glaset. Om det finns sot på glaset under tändningen bränns sotet bort när man eldar normalt i kaminen. Om glaset sotar igen på grund av felaktig användning kan du lätt ta bort det med t.ex. Morsø Glasrens. Glaset ska vara kallt när det rengörs. Använd inte så långa vedträn att de ligger mot glaset när luckan stängs.

Orsaker till att glaset kan sota igen:

- För våt ved.
- För stora vedträn/veden har inte klyvts.
- För låg förbränningstemperatur.
- För mycket luft genom bottengallret.

Byte av glas

Keramiskt glas kan inte återanvändas eftersom det har en högre smälttemperatur. Om keramiskt glas blandas med vanligt glas kommer råvarorna att förstöras och glasets återvinningsprocess kan stoppas. Kontrollera att det eldfasta glaset inte hamnar i den vanliga återvinningsen. Detta är till stor hjälp för miljön.

OBS: Glaset ska lämnas in som keramiskt glas på en återvinningsstation.

Invändiga gjutjärnsdelar och andra slitdelar

Skakrostret, rökledplåten, rensluckan och andra delar som kommer i direkt beröring med eld och glödande ved anses vara slitdelar. De är därför särskilt utsatta för genombränning. Vid korrekt användning håller dessa delar i många år, men om man eldar för kraftigt påskynas naturligtvis genombränning. De nämnda delarna kan lätt bytas ut.

Om rökledplåten skadas och inte byts ut i tid utsätts topplattan för så hög temperatur att den kan skadas.

Observera att konstruktionen inte får ändras. Alla utbytesdelar ska vara originaldelar från MORSØ.

Orsaker till att invändiga delar slits för snabbt:

- Du eldar för kraftigt.
- Det kommer in för mycket luft genom bottengallret.
- Du använder för mycket torrt trä (möbelavfall).
- Det är för mycket sot ovanpå rökledplåtarna (se avsnittet Rensning).
- Det är för mycket aska i lådan (se avsnittet Aska).

Packningar

Packningarna i luckan kommer med tiden att bli slitna och måste bytas vid behov för att undvika överdriven förbränning. Använd originalpackningar från Morsø som levereras med en tydlig bruksanvisning.

Obs: Normala slitdelar omfattas inte av Morsøs utökade garanti.

Underhållssortiment (reservdelar, glasrengöringsmedel, lack, packningssats m.m.) finns hos närmaste Morsø-återförsäljare.

3.3 Rensning av kaminen

Ett lager av aska och sot bildas särskilt på ovansidan av rökledplåten på grund av draget i skorstenen och efter sotning. Askan har en isolerande verkan, vilket kan påskynda genombränning av rökledplåten eftersom den inte kan göra sig av med värmen. Vid normal rensning kan man ta ut den gjutna rensluckan ur kaminen. Sotaren ska numera dels sota skorstenen och rensa rökrören, dels tömma ut sotet i kaminen. Se fig. 1–4 på sidan 23 för information om rensning. Antalet sotningar/rensningar av kaminen per år fastställs av sotaren i samråd med dig.

Aska

Som tidigare beskrivet bör det finnas ett ca 1 cm isolerande asklager i botten av brännkammaren för att man ska få hög förbränningstemperatur. När asklagret är för tjockt ska du skaka ner askan i asklådan.

Töm lådan innan den är överfylld, så att askan inte isolerar runt rostret (vilket påskyndar genombränning).

Askan kan i de allra flesta fall bortskaffas som hushållssopor. Det kan dock ligga kvar glöd i asklådan i flera dygn, och man kan därför behöva förvara askan i en behållare av icke brännbart material innan askan hålls över i sopsäcken.

Aska från en braskamin kan inte användas som gödsel i trädgården. Om man har eldat färgglada broschyrer, lackerat eller impregnerat trä och liknande i kaminen får askan inte heller hållas ut i jord, eftersom den kan innehålla tungmetaller.

Vi rekommenderar starkt smörjning av gångjärn och stängningsmekanismer en gång per år eller vid behov, inte bara för att säkerställa jämn funktion och lång livslängd, utan också för att minska slitaget. Vi rekommenderar kopparfett som smörjmedel eller annat lika värmebeständigt fett.

Reservdelar till 2140

Beskrivning	Produkt nr.
Skakroster	44182800
Rosterram	44182700
Renslucka	34186100
Rökledplåt	54186061
Frontroster	44180721
Glas	790721
Glassats	62904200
Sidosten	79092100

Garanti

Produkt Registrering

INTYG ÖVER MORSØS 10-ÅRSGARANTI

Bakom varje Morsø-kamin finns över 160 år av hängiven kamidesign- och tillverkningserfarenhet. Kvalitetskontroll har alltid legat i centrum för vår produktion och detaljerade åtgärder har införts i alla viktiga tillverkningskedan. Följaktligen, under förutsättning att kaminen har levererats av en auktoriserad Morsø-återförsäljare, kommer Morsø att erbjuda en 10-årig tillverkargaranti mot tillverkningsfel på de huvudsakliga yttre delarna på sina kaminer.

**Läs mer om "Morsøs 10-årsgaranti/produktregistreringskort"
och registrera din nya Morsø-kamin på online:
<http://www.morsoe.se/garantiregistrering>**

[illegible]

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

VIKTIG!

Hvordan varme trygt for miljøet og deg selv!

- **Bruk kun tørr ved**

Bruk alltid tørr (maks. 20% fuktighet) og ubehandlet ved. Veden må være delt og 8 - 12 cm tykk.

- **Opptenning**

Tenn opp med tørr opptenningsved (bruk 1 - 2 kg). La døren stå på gløtt, og hold deg ved ovnen i opptenningsfasen.

- **Godt lag med glød**

Sørg for at du har et godt lag med glød før du legger på mer. Treet bør ta fyr i løpet av to minutter. Dersom kubbene ikke begynner å brenne som de skal, eller i et ekstrem tilfelle, fører til at røykgassene antennes, kan dette utgjøre en risiko for materielle skader eller personska-

- **Legge på ny ved**

Legg på 2 - 3 kubber når du skal legge på mer ved - ikke mer enn 2 - 2,5 kg.

- **Sørg for tilstrekkelig luft**

Dvs. klare og gule flammer.

- **Ikke la det brenne om natten**

VIKTIGT!

Säker uppvärmning för miljön och för dig själv!

- **Använd endast torr ved**

Använd endast torr (max. 20% fukthalt) och obehandlad ved. Bränslet måste vara klyvt och 8 - 12 cm tjockt.

- **Tändning**

Tänd med torr tändved (använd 1 - 2 kg). Lämna luckan på glänt och håll dig nära kaminen medan du tänder den.

- **Ett bra lager glöd**

Se till att det finns ett bra glödlager innan påfyllning. Veden bör tändas inom 2 minuter. Om stockarna inte antänds kan de, i extremfall, medföra att rökgaserna antändes vilket kan innebära risk för materiella skador eller personska-

- **Påfyllning**

Vid påfyllning använder du 2 - 3 vedträn - inte mer än 2 - 2,5 kg.

- **Se till att det finns tillräckligt med luft**

Dvs. klara och gula lågor.

- **Låt aldrig brinna över natten**

By appointment to The Royal Danish Court

morsø

Morsø Jernstøberi A/S - 23.10.2025 - 72213400

MORSØ JERNSTØBERI A/S · DK-7900 NYKØBING MORS
E-Mail: info@morsoe.com · Website: www.morsoe.com